

ادامه از صفحه اول

چریک محتزده

این موضوعی بود که میرزا به‌درستی سرلوحه کار خود قرار داده بود. به همین دلیل با ارتش دولت انقلابی شوروی هم‌پیمان شد تا انگلیس‌ها را از خاک ایران بیرون کند. اما اشکال کار در مفهوم مبارزه بود. مبارزه‌ای که میرزا پیش گرفته بود، رمانتیسسی انقلابی را جاشنی سیاستی راهایی‌بخش می‌کرد. از این‌رو میرزا دشمنانی را که به اسارت می‌گرفت، مسیح‌وار موعظه می‌کرد و آزادشان می‌ساخت. و این درست در تضاد با جایگاه محتزده‌ای بود که مفهوم درستی را انتخاب نکرد و با کسانی هم‌پیمان شد که با ایدئولوژی منسجم و سامان‌مند خود، در سخت‌ترین شرایط در کشورشان به پیروزی بزرگ نائل آمده بودند. اگر میرزا لحظه‌ای درنگ کرده بود تا مشی خود را با لنین مقایسه کند، درمی‌یافت که چگونه «موضوع» و مفهوم» عمیقاً در شیوه سیاست‌ورزی لنین در هم تنیده شده و از او شخصیتی خاص در بزنگاه تاریخی مناسب ساخته است.

نقطه مقابل میرزا، حیدرخان عمواوغلی است. چریکی کمونیست که مفهوم سیاست را به‌درستی تشخیص می‌داد و به‌درستی با بلشویک‌های انقلابی هم‌دانشان شده بود. اما دلیل سرنوشت ناگوارش این بود که موضوع را به‌اشتباه انتخاب کرده بود و همین اشتباه در انتخاب موضوع، یعنی زمینه و زمانه ایران موجب شد که با وجود مبارزات چشمگیرش در تبریز و سلماس و خلخال، و با وجود از خودگذشتگی‌های بسیار نتوانست حتی به جایگاه فردی نظیر سستارخان دست یابد. ستارخان، آگاهانه از او دوری می‌جست و همچون زبردستی با او برخورد می‌کرد. اگرچه به‌وضوح پیداست که حیدرخان عمواوغلی از لحاظ درایت و رفتار سیاست‌ورزانه بسی فراتر از ستارخان بود. حیدرخان تحصیل‌کرده‌فرن و مهندس برق، زمانی پاییش به ایران باز شد که می‌خواستند به مشهد برق برسانند و به فردی متخصص و مسلمان نیاز داشتند. چنین بود که حیدرخان وارد مبارزات سیاسی ایران شد. اگرچه برخی رویداد‌های تاریخی تصادفا به وقوع می‌پیوند و در صورت ظاهری آن حقیقتی وجود ندارد. در ذهن بازگوش آدمی خاراخری هست که او را وامی‌دارد تا بعضی وقایع را با هم مرتبط بداند. حیدرخان بارها در نبردهای منطقه تبریز جانش را به خطر انداخته بود و حتی یک بار گلوله‌ای به پهلوش اصابت کرده بود. اما به دست کسانی کشته شد که در یک چیز با او اشتراک داشتند: مبارزه. میرزا هم در سگت‌ها و افتخال کسانی به قتلگاه رفت که در آغاز او را انقلابی و قهرمان بزرگ خود می‌دانستند. زمانی استالین با لجنی گلابه‌آمیز به لنین می‌گوید که تنودور روتشتاین-اولین وزیر مختار شوروی در ایران- چوب لای چرخش گذاشته و باعث شکست الحاق شمال ایران به شوروی شده است. در جلسه‌ای دیگر بعد از کشته‌شدن میرزا، باز استالین روتشتاین را سرزنش می‌کند. لنین این‌بار می‌گوید: «توبیخ جدی رفیق روتشتاین به‌خاطر کشته‌شدن کوچک‌خان.» یک عضو دفتر سیاسی اعتراض می‌کند که: «نه! رضاخان، کوچک‌خان را کشت!»، لنین می‌گوید: «توبیخ جدی رضاخان برای کشتن کوچک‌خان.» استالین می‌گوید: «نمی‌توانیم رضاخان را توبیخ کنیم، او تبعه روسیه نیست.» لنین می‌خندد و موضوع لوث می‌شود.

وجه ترازیک زندگی میرزا کوچک‌خان زمانی وضوح بیشتری پیدا می‌کند که او قبل از پناهربدن به جنگل، نامه‌ای خطاب به لنین می‌نویسد، نامه‌ای که بی‌جواب می‌ماند: «قزارداد ما نمایندگان روسیه این بود که مسلک اشتراکی بین اهالی پروپاگاند نشود. ولی رفیق ابوکف، که خود را گاهی نماینده روسیه و زمانی نماینده کميته عدالت معرفی می‌کند، با چنـد تن از اشتراکیون ایرانی که از روسیه آمده‌اند و از اخلاق و عادات ملت ایران بی‌اطلاع‌اند، به وسیله میتینگ و نشر اعلامیه در کارهای داخلی حکومت مداخله و آن را از اعتبار ساقط و زیر پایش را خالی می‌کنند و بدین طریق عملا قوای نظامی انگلیس را تقویت می‌کنند. حتی من و رفقایم ر آلت دست سرمایه‌داران معرفی و کار انقلاب را به تخریب کشانده‌اند. ما نمی‌توانیم افتخارات انقلابی خود را که طی ۱۴ سال کوشش و فداکاری به دست آورده‌ایم، یکباره محو کنیم و به حقوق ملت ایران خیانت ورزیم. من اکنون رشت را ترک کرده به پناهگاه سابقم- جنگل- رفته‌ام و در آتجا به انتظار جواب موافق نسبت به نظریات خود خواهم نشست.» لنین جوابی به این نامه نداده است. جوابی هم نمی‌توانست بدهد. لنین و ابوکف با مفهوم ایدئولوژی بلشویکی خود، به مهمربار همه به قصد حفظ منافع کشور خود به جنبش جنگل می‌نگریستند و در آن لحظه جنبش جنگل به پایان کار خود رسیده بود و مطابق با روش لنینیستی، وقت آن بود تا «حزب پیشرو» جای نیروهای پراکنده را پر کند. تازه همه اینها منوط به موفقیت‌های استراتژی می‌شود این شرط بود آن بود که به ملت روسیه، انگلیس، رضاخان لطمه‌ای وارد نمی‌آمد. در این دوران پرفرازونشیب همه رهبران جنبش جنگل به سرنوشت‌های غم‌انگیزی دچار شدند و جان باختند که از این میان سرنوشت «حسان‌الله خان»، رهبر کمونیست و رادیکال جنگل از دیگران تلخ‌تر و غم‌انگیزتر بود.

ادامه از صفحه اول

پاسخ داد: «ما به این فکر نکردیم که عددی را در بیابیه پایانی ذکر کنیم. به اسدیم این بود که در این موقعیت، وضعیت اقتصاد، کشورهای تولیدکننده و تولید جهانی نفت را در نظر بگیریم. امیدواریم که تولید و تقاضای نفت بین ماه‌های ژانویه تا ژوئن (۲۱۰۶) برابر باشد». البدری با تاکید بر اینکه آینده اوپک قوی خواهد بود افزود: «اگر بخواهیم عددی برای تولید اوپک ذکر کنیم آن عدد تولید فعلی اوپک خواهد بود». نهننها سالم البدری، بلکه سایر وزرا هم درباره میزان تولید اوپک بعد از اجلاس ۱۶۸ مههم سخن گفتند. چه، سقف تولید اوپک پیش از این اجلاس اخیر، ۳۰ میلیون بشکه در روز و تولید واقعی کشورهای عضو این سازمان ۳۱میلیون و ۴۰۰ هزار بشکه بود. از همین جا بود که برخی خبرگزاری‌ها عدم تصمیم‌گیری جدید وزرا درباره سقف تولید را ادامه روند ۳۱میلیون و ۵۰۰ هزار بشکه‌ای اعلام کرده بودند. حالا اما می‌توان این‌طور هم تعبیر کرد که اوپک فعلا عدد مشخصی به‌عنوان سقف تولید ندارد.

البدری: ضروری برنامه‌ریزی می‌کنیم که ایران برگردد

«ایران دوباره به بازار بازخواهدگشت. اما نمی‌دانیم که چه زمانی برخواهد گشت. به‌همین‌دلیل نمی‌توانیم عددی را برای تولید اوپک اعلام کنیم. درحال طوری برنامه‌ریزی خواهیم کرد که ایران بتواند بازگردد. تصمیم‌گیری درباره یک عدد مشخص (برای تولید اوپک) را تا جلسه بعد به تعویق انداختیم تا بتوانیم آن‌موقع تصمیم بگیریم». این را دبیرکل اوپک در کنفرانس خبری‌اش گفت. «امانوئل ایی کاجیکو» وزیر نفت نیجریه هم در این کنفرانس خبری گفت: «مؤلفه‌های تأثیرگذار بر بازار نفت تغییر یافته است. ما باید اوضاع را بررسی و کاری کنیم که غیرواپکی‌ها هم قابل متعال‌کردن بازار نفت با اوپک همکاری کنند». رئیس کنفرانس اوپک از تمایل این سازمان برای برگزاری جلساتی با تولیدکنندگان غیرواپک به منظور رسیدن به تصمیم نهایی برای ایجاد ثبات در بازار نفت خبر داد. اینها اخبار علنی نشست ۱۶۸ اوپک بود. بین خطوط این اخبار خبرهای دیگری هم قابل خوانش است. با آنهاسـت که می‌توان باز‌های پشت پرده را خواند.

بی‌تصمیمی اوپک یعنی عربستان نتوانست

عربستان اگر می‌توانست ایده خود را مانند جلسات پیشین بر دیگر اعضای اوپک تحمیل کند اجلاس دیروز اوپکی بی‌نتیجه پایان نمی‌یافت. یک منبع نزدیک به مذاکرات اوپک به «شرق» گفت: «اینکه در این جلسه هیچ تصمیمی گرفته نشد نشانه مثبتی است. معنی‌اش این است که عربستان مانند جلسات قبل نتوانسته نظرات خود را به دیگر اعضای اوپک بقبولاند». سعودی‌ها مثل همیشه با برنامه به کنفرانس اوپک آمده بودند. اما به نظر می‌رسد که عربستان با دیگر اعضای اوپک برای تصمیم این سازمان در جهت حل اقامتش گفت. نیجریه چرا و به نایبیت از کدام کشور بازی را آغاز کرد؟ وزیر نفت ایران مهره‌هایش را چگونه حرکت داد؟ حالا وقت آن است که از خوانش آمار شروع کنیم و یک سال به عقب برگردیم.

استراتژی سال گذشته عربستان ثمر نداشت

اجلاس یکصدوشصت‌وهشتم اوپک دیروز در شرایطی در محل دیرخانه اوپک برگزار شد که نفت تولید شده در دنیا، در بازه زمانی ۹ماهه اول سال ۲۰۱۵، حدود دومیلیون و ۵۰۰ هزار بشکه در روز بیش از مدت مشابه سال ۲۰۱۴ بوده است. از اینـ میزان یک‌میلیون و ۷۰۰ هزار بشکه در روز سهم کشورهای غیرواپک شده و کشورهای اوپک نتوانسته‌اند تنها یک میلیون بشکه به سهم بازار خود اضافه کنند. یکسال پیش، وقتی قیمت‌های نفت نصف شده بود، علی النعیمی، وزیر نفت عربستان در کنار وزرای کویت، امارات و قطر با توجیه مقابله با نفت‌های گران غیرواپک (به‌ویژه شیل اویل) دیگر وزرا را قانع کردند که سقف تولید ۳۰میلیون‌بشکه‌ای این سازمان را تغییر ندهند. بعدها از جلسه بسته بیرون آمد که علی النعیمی با عباراتی نظیر «برود به جهنم» درباره رشد تولید نفت‌های شیل سخن گفته است. استراتژی النعیمی و شرکایش قرار بود جا را برای افزایش تولید کشورهای عضو اوپک آماده کند. آمارهای بالا نشان می‌دهد این استراتژی شکست خورد؛ حداقل برای سال اول.

نقش الجزایر و ونزولا در نشست وین چه بود؟

تجربه یک‌سال گذشته نشان داد کشورهای غیرواپک حتی در قیمت‌های پایین هم تولید نفت‌شان را افزایش داده‌اند. روسیه در ۹ ماهه اول ۲۱۰۵ حدود ۹۰ هزار بشکه بر تولید نفتش اضافه کرده است. پیش‌بینی می‌شود این رقم تا پایان سال به ۱۱۰ هزار بشکه در روز هم برسد. کاهش رشد

اقتصاد

اتمام حجت وزیر نفت ایران با اوپک

شکست سعودی‌ها در اوپک

تولید نفت در کانادا، نه به خاطر قیمت‌های پایین که به‌دلیل آتش‌سوزی در ایالت آلبرتا رخ داده است، که کانادا هم توانسته ۵۰ هزار بشکه به تولید نفتش بیفزاید. تغییر چندانی هم در تولید نفت برزیل به‌عنوان یکی از کشورهای تولیدکننده نفت گران غیرواپک ایجاد نشده است. اعداد رشد تولید نفت آمریکا هم جالب است. تولید نفت آمریکا در سال ۲۰۱۴ میلادی حدود یک‌میلیون و ۷۱۰ هزار بشکه در روز رشد داشت. در سال ۲۰۱۵، تولید نفت آمریکا حدود ۸۱۰ هزار بشکه رشد کرده است و پیش‌بینی می‌شود این رقم به ۸۸۰ هزار بشکه در روز برسد؛ به‌عبارت ساده‌تر، هرچند در یک‌سال گذشته، رشد تولید نفت آمریکا کاهش یافته است؛ اما این کاهش اولاً: مطابق انتظارات نبوده؛ ثانیاً: تولید نفت اوپک جایگزین آن نشده است. در چنین شرایطی است که عربستان از سوی کشورهای مختلف تحت فشار قرار گرفته است. «جد از ایران، الجزایر و ونزولا» در جمع‌های بسته اوپک، به‌شدت به کاهش درآمد‌های‌شان اعتراض دارند. این موضوع فشار بر عربستان را برای اتخاذ تمهیداتی برای بالاکشیدن قیمت نفت زیاد کرده است». به اینجاکه رسید، سعودی‌ها مهره‌های‌شان را حرکت دادند.

بازی رسانه‌ای سعودی چه بود؟

وزیر نفت عربستان سعودی سه روز پیش از آغاز اجلاس یکصدوشصت‌وهشتم اوپک، به وین آمد. علی النعیمی در بدو ورودش گفت: «چه کسی گفته است ما به دنبال حفظ سهم در بازارهای جهانی هستیم؟». توصیف وال‌استریت ژورنال از نحوه مواجهه وزیر سعودی با خبرنگاران را به ذهن بسپارید: «النعیمی با لحنی که نشان از تمایل ریاض برای شنیدن دیدگاه‌های دیگر کشورهای عضو اوپک داشت، گفت عربستان با دیگر اعضای اوپک برای تصمیم این سازمان در نشست ۱۶۸ بحث و گفت‌وگو می‌کند». حالا خبر روبرتر از قبل از برگزاری اجلاس ۱۶۸ اوپک بخوانید: «عربستان تلاش می‌کند توافقـی جهانی برای ایجاد تعادل در بازار نفت ایجاد شود تا شاید قیمت‌ها افزایش یابد. این در حالی است که تهران و مسکو حاضر نیستند برای بهبود قیمت‌های جهانی نفت خام، تولید خود را کاهش دهند؛ زیرا خود را مقصر شرایط کنونی بازارهای جهانی نفت خام نمی‌دانند». نشریه انرژی «اینتلجنس» هم در گزارشی می‌نویسد: «احتمال دارد عربستان به‌عنوان بزرگ‌ترین تولیدکننده نفت، پیشنهاد کاهش تولید یک میلیون بشکه‌ای را برای سال آینده میلادی مطرح کند؛ البته در صورتی‌که تولیدکنندگان غیرعضو سازمان هم در این زمینه همکاری لازم را داشته باشند». هرچند بعد از انتشار این گزارش مقامات سعودی به آن اعتراض کردند، با نفت‌های گران غیرواپک (به‌ویژه شیل اویل) دیگر وزرا را قانع کردند که سقف تولید ۳۰میلیون‌بشکه‌ای این سازمان را تغییر ندهند. بعدها از جلسه بسته بیرون آمد که علی النعیمی با عباراتی نظیر «برود به جهنم» درباره رشد تولید نفت‌های شیل سخن گفته است. استراتژی النعیمی و شرکایش قرار بود جا را برای افزایش تولید کشورهای عضو اوپک آماده کند. آمارهای بالا نشان می‌دهد این استراتژی شکست خورد؛ حداقل برای سال اول.

وزیر نفت عربستان: زمینه‌ای برای کاهش تولیدمان وجود ندارد
علی النعیمی، وزیر نفت عربستان، لحظاتی پیش از آغاز نشست ۱۶۸ اوپک، به خبرنگاران گفت: «اوپک مایل به همکاری با کسانی است که می‌خواهند ثبات به بازار نفت بازگردد. ما اینجایم تا صحبت کنیم و بعد تصمیم بگیریم». وی با تأکید بر اینکه مکاتیمم بازار، قیمت نفت را تعیین می‌کند، افزود: «زمینه‌ای برای اینکه عربستان تولید نفتش را کاهش دهد وجود ندارد». وی با زیرکی چنین جمله‌ای را هم گفت که تمام فشار کاهش تولید نفت روی عربستان نیست: «عربستان خوشحال است که به خریداران اروپایی نفت عرضه کند». خوشحالی از عرضه نفت به اروپا آن‌هم در شرایطی

که ایران می‌خواهد صادرات نفت به اروپا را از سر گیرد، قابل تحلیل است. نکته واضح در رفتار سعودی‌ها، برداشتن فشار عمومی از این کشور به‌دلیل تأثیر رفتارش بر کاهش قیمت نفت و مسئول نشان دادن روسیه، عراق و ایران است. ازاین‌رو بود که وزیر نفت نیجریه پیش از حرکت به سوی وین بازی را آغاز کرد.

بازی نیجریه چگونه آغاز شد؟

«نیجریه برای رچلوگیری از افت بیشتر قیمت نفت که بر درآمدهای کشورهای تولیدکننده آثار منفی می‌گذارد، از اوپک می‌خواهد ایران را از برنامه خود برای افزایش تولید نفت خام پس از لغو تحریم‌ها بازدارد». این را «مانوئل ایی کاجیکو» که به پلاتس گفت و افزود: «نسبت به سطوح کنونی قیمت‌های جهانی نفت خام حساسیت ویژه‌ای وجود دارد، چنانچه ایران سال آینده بخواهد براساس برآوردهای روزانه حدود یک میلیون بشکه نفت وارد بازار کند، خطر کاهش بیشتر قیمت‌های جهانی نفت خام وجود دارد». وزیر نفت نیجریه از تمایلش برای صحبت با بیژن زنگنه هم خبر داد: «من در کنار دیگر وزیران نفت اوپک تلاش می‌کنیم ببینیم چگونه می‌توان بازگشت نفت خام ایران به بازارهای جهانی را به تأخیر انداخت». روز پنجشنبه، او می‌خواست زنگنه را ببیند. اما بعداً دیگر همراهانش پیگیری را متوقف نکردند. سؤال مهم این است که چرا نیجریه می‌خواست کشوری را از به‌تازگی قرار اسـت از تحریم خارج شود، زیرفشار قرار دهد؟ یا بازگیر به نمایندگی از سعودی‌ها قد علم کرده بود.

بازی‌ای که زنگنه به آن جواب قاطع داد.

زنگنه با اوپک اتمام حجت کرد
وزیر نفت ایران در بدو ورود به وین در جملاتی صریح با برخی اعضای اوپک اتمام حجت کرد و گفت: «محدودکردن ایران برای افزایش تولید نفت خام، به هیچ وجه قابل بحث و مذاکره نیست». زنگنه صبح

پنجشنبه، پیش از ورود به هتل محل اقامتش در جمع خبرنگاران، افزود: «ما هیچ مسئولیتی در قبال کاهش قیمت‌های نفت از بیش از صد دلار به ۴۰ دلار ندانشیم. مسئولیت سقوط قیمت‌ها برعهده کسانی است که نه تنها تولیدشان را جایگزین تولید ایران کردند، بلکه نفت بیشتری تولید کردند به‌طوری‌که الان نزدیک به دو میلیون بشکه افزایش عرضه در بازار وجود دارد». زنگنه با اشاره به حق قانونی ایران برای بازگشت به بازار نفت پس از لغو تحریم‌ها، افزود: «انتظار نداریم همکاری و همتایان ما در اوپک نیز ایران را تحریم کنند و مانع تحقق حق قانونی ایران برای افزایش تولید نفت خام و بازگشت به بازارهای جهانی شوند». اما مواضع بعدی زنگنه اتمام حجتش با برخی اعضای اوپک را تکمیل کرد: «هرگونه محدودیتی بدان معناست که آنها خواهان ادامه تحریم‌ها علیه ملت ما هستند و این پذیرفتی و عادلانه نیست». بعد از آن بود که بیژن زنگنه لحش را جدی کرد: «آنچه مهم است اینکه ما افزایش تولیدمان تا رسیدن به میزان تولید پیش از تحریم‌ها را به‌هیچ‌وجه قابل مذاکره نمی‌دانیم». سخنان زنگنه پاسخ صریحی بود به رئیس نیجریه‌ای کنفرانس اوپک: «اینکه از ایران خواسته شود که بازار را متعادل کند، به نظر یک امر غیرکارشناسی و غیرمنصفانه است. در حقیقت از ایران خواسته می‌شود رفتار شتمگرانه‌ای را که در این سال‌ها علیه ملت ایران برای کاهش تولید نفت اعمال شده است بپذیرد». جنبشبه صبح، پیش از ورود زنگنه به هتل محل اقامتش از او پرسیدیم:

آقای زنگنه به نظر شما آیا سیاست

کاهش‌ندادن سقف تولید نفت اوپک برای بیرون‌راندن شیل‌اویل‌ها از بازار که یک سال است توسط برخی کشورها در اوپک دنبال می‌شود، موفق بوده است؟

ظاهراً تولید شیل‌اویل‌ها زیاد پایین نیامده، ولسی زیاد هم بالا نرفته است، اما در این مدت اعضای اوپک خیلی پول از دست داده‌اند. مثل اینکه این وضعیت را نمی‌توانیم تغییر دهیم. ما برای این موضوع یک استراتژی بلندمدت لازم داریم.

مسئولیت کاهش قیمت نفت با کسانی است که...

زنگنه در بخش دیگری از سخنانش درباره زمان افزایش تولید نفت ایران، گفت: «بعد از لغو تحریم‌ها که با توجه

به گزارش آقای آمانو، انتظار می‌رود اواخر دسامبر یا اوایل ماه ژانویه باشد، ایران بلافاصله ۵۰۰ هزار بشکه به تولید نفت

خود اضافه می‌کند و در فاصله کوتاهی این افزایش تولید را به یک میلیون بشکه می‌رسانیم». وی بار دیگر تأکید کرد: «مسئولیت کاهش قیمت نفت بر عهده کسانی است که افزایش عرضه نفت داشته‌اند و اکنون نیز بیش از سقف اوپک، نفت وارد بازار می‌کنند. ما در شرایط عادی یک عضو متعهد به تعهداتمان در اوپک بوده‌ایم و هر تعهدی کنیم، آن را اجرا خواهیم کرد». وزیر نفت ایران خواهان بازگشت کشورهای اوپک به نظام سهمیه‌بندی شد: «ما فکر می‌کنیم اوپک باید به نظام سهمیه‌بندی کشورها برگردد و بر آن سهمیه هم نظارت کند تا رعایت شود». وی با پیش‌بینی‌نشدنی خواندن تصمیمات اوپک، تصریح کرد: «تصمیمات بیشتر در نهادهای سیاسی کشورها گرفته می‌شود و ما اینجا بیشتر درباره نحوه هماهنگی این تصمیمات از منظر اجرایی صحبت می‌کنیم». او در موضعی مناسب گفت: «از همکاری کشورهای غیرعضو اوپک با اعضای اوپک برای کاهش تولید نفت خام استقبال می‌کنیم، اما این به آن معنا نیست که ما می‌خواهیم برای کشورهای سیاسی کشورها اوپک تصمیم‌گیری کنیم».

زنگنه: حق قطعی و ملی ماست

لحظاتی پیش از شروع اجلاس ۱۶۸ تعداد زیادی از خبرنگاران دور میز زنگنه جمع شدند و پشت سر هم سؤال پرسیدند. با توجه به فضای رسانه‌ای قبل از جلسه او پرسید:

آقای زنگنه، پس از لغو تحریم‌ها، وقتی نفت ایران وارد بازار شود، انتظار دارید اعضای اوپک چقدر از تولید نفتشان کم کنند؟

«من قبلاً هم گفته‌ام ایران به بازاربرمی‌گردد. اگر کشورها می‌خواهند پایداری، تعادل و ثبات در بازار نفت در درازمدت برقرار شود، باید بازگشت ایران به بازار نفت را مدنظر قرار دهند؛ چراکه قبلاً گفتام ایران به بازار برخواهد گشت. این حق قطعی و ملی ماست».

یعنی انتظار دارید که اعضای اوپک به اندازه یک میلیون بشکه‌ای که ایران می‌خواهد پس از تحریم‌ها وارد بازار نفت کند، از تولید نفتشان کم کنند؟

«البته مزاد عرضه نفت در بازار بیشتر از این رقم است؛ بنابراین برای تعادل و ثبات بازار، بیش از این مقدار، کاهش تولید لازم است».

خبرنگار دیگری از زنگنه پرسید اگر اعضای اوپک با کاهش تولید موافقت کنند آیا ایران حاضر است ۵۰۰ هزار بشکه دوم خود را که قرار است بعد از لغو تحریم‌ها به تولیدش بیفزاید، وارد بازار نکند؟ و او در یک کلمه پاسخ داد: «ابدا...!»

زنگنه: سقف تولید نداریم

زنگنه شب گذشته بلافاصله پس از اتمام جلسه اوپک، وین را به مقصد تهران ترک کرد. «دو دیدگاه، در اوپک وجود دارد: گروهی معتقدند روند کنونی، منافع بلندمدت اوپک را حفظ می‌کند، اما گروه دیگری فکر می‌کنند باید منافع کوتاهمدت را هم در نظر گرفت». وی در پاسخ به پرسشی دراین‌باره که چه سقف تولیدی در نظر گرفته شد، افزود: «ما سقف تولید نداریم».

زنگنه با مدیران کدام شرکت‌ها دیدار کرد؟

النعیمی سال آینده می‌رود

نشست ۱۶۸ وزرای اوپک هر چند بدون نتیجه به پایان رسید؛ اما یک نتیجه مهم داشت. عربستان این‌بار نتوانست اطمینه خود را بر همه اعضای اوپک نشان دهد. حاکمیت نفت برنت شب گذشته بشکه‌ای ۴۰دلار و ۸۴ سنت بود. باید دید تحریم‌ها اوپک چه تأثیری بر قیمت نفت خواهد گذاشت، و وقتی بازارها دوشنبه باز می‌شود. وزیر نفت ایران در اقامت دوازده‌اش در وین، با رؤسای شرکت‌های نفتی «OMV» اتریش و لوک اویل روسیه و معاونان شرکت‌های «انی» ایتالیا و «توتال» فرانسه دیدار کرد. راینر سیله» رئیس شرکت «OMV» «اینکه از ایران گفت سنگ بناها را گذاشته‌اند و حالا باید تحریم‌ها برداشته شود. تحریم‌ها که برداشته شود ایران با قدرت بیشتری در اجلاس آینده اوپک شرکت خواهد کرد، اجلاسی که خرداد سال آینده در وین برگزار می‌شود. «علی النعیمی، وزیر نفت عربستان به احتفال فراوان، پایان سال آید به بازنشست می‌شود. این را یک منبع مطلع به «شرق» گفت.

بازار

سهم ۹ درصدی شرکت‌های بازار سرمایه از درآمدهای مالیاتی

زیبا سفری - کارشناس بازار سرمایه

● نگاهی به معاملات هفته گذشته در بورس تهران نشان می‌دهد، در پایان معاملات هفته منتهی به ۱۰ آذرماه ۱۳۹۴، شاخص کل با ۱۸۵ واحد کاهش نسبت به هفته قبل، به رقم ۶۲هزار و ۵۵۰ واحد رسید. شاخص بازار اول با ۲۰۷ واحد کاهش به رقم ۴۳هزار و ۳۳ واحد بالغ شد و شاخص بازار دوم با ۵۰ واحد افزایش عدد ۱۴۱هزار و ۱۵۸ واحد را تجربه کرد و به‌رتیب با ۰۰۴ درصد کاهش و ۰۰۴ درصد افزایش نسبت به هفته قبل مواجه شدند. در چهار روز کاری این هفته، ارزش کل معاملات سهام و حق تقدم به سه‌هزار و ۷۵۹ میلیارد ریال بالغ شد که نسبت به هفته قبل ۲۱۸ درصد کاهش یافته است. در ضمن، تعداد دوهزار و ۳۹ میلیون سهم و حق تقدم در ۱۱۶ هزار دفعه معامله شد و به‌رتیب ۱۳ درصد و ۲۰۳ درصد کاهش را نسبت به هفته گذشته تجربه کرد.

شاخص فرابورس نیز از عدد ۶۹۲ به عدد ۶۹۰ کاهش یافت و بازار فرابورس شاهد معامله ۶۱۱ میلیون ورقه بهادار به ارزش چهارهزار و ۹۰۰ میلیارد ریال بود که اینـ وضعیت از کاهش ۴۷ درصدی حجم و پنج‌درصدی ارزش معاملات در مقایسه با هفته قبل از آن حکایت دارد. همچنین در هفته دوم آذر، بالغ بر سه‌هزار و ۱۷۲میلیارد و ۴۷۲ میلیون ریال سهم و اموال دولت توسط سازمان خصوصی‌سازی روی میز فروش رفت که از این میزان واگذاری بلوک ۱۷درصدی شرکت پالایش نفت بندرعباس و کشتارگاه صنعتی فساران اسفهان انجام شد. به عبارتی بالغ بر یک هزار میلیارد تومان سهم و اموال دولتی فروخته شد. در هفته گذشته گزارش شرکت پردازش اطلاعات مالی نوآوران امین که به بررسی نقش شرکت‌های بازار سرمایه در تحقق درآمدهای مالیاتی کشور پرداخته، منتشر شد. براساس این گزارش طی سه سال گذشته سهم شرکت‌های بازار سرمایه کشور از مجموع درآمدهای مالیاتی دولت (به استثنای درآمدهای اختصاصی) به بیش از ۹ درصد بالغ شده است. درواقع شرکت‌های بازار سرمایه طی سه سال گذشته به پرداخت بیش از ۱۴۴ هزار میلیارد ریال مالیات بر درآمد، نقش بسیار قابل‌توجهی در اقتصاد کشور ایفا کرده‌اند. بررسی صورت‌های مالی شرکت‌های بازار سرمایه نشان می‌دهد مانده بدهی مالیاتی این شرکت در پایان سال ۱۳۹۱ بالغ بر ۶۰هزار و ۳۰۱ میلیارد ریال بوده است که طی سال ۱۳۹۲ با افزایش ۲۵هزار و ۷۳۸ میلیارد ریالی به حدود ۸۶هزار و ۳۹ میلیارد ریال رسید. در سال ۱۳۹۳ با پرداخت بخشی از این بدهی‌ها (خود ۱۱هزار و ۵۴۳ میلیارد ریال) مانده بدهی مالیاتی این شرکت‌ها به ۶۴هزار و ۴۹۶ میلیارد ریال بالغ شده است. همچنین طی سال‌های ۱۳۹۱، ۱۳۹۲ و ۱۳۹۳ به ترتیب مالیات‌پردکردگرشده از سود شرکت‌های بازار سرمایه بالغ بر ۴۰۵۰۴ و ۶۴۰۹۹۴ و ۳۴۰۴۴ میلیارد ریال بوده است؛ که نشان‌دهنده کاهش ۹۷درصدی مالیات‌پردام طی سال ۱۳۹۲ است. جالب اینکه مالیات‌پردرآمد سال ۱۳۹۳، حدود ۱۴ درصد از سال ۱۳۹۲ نیز کمتر بوده است که حاکی از کاهش شدید سودآوری شرکت‌ها طی سال ۱۳۹۳ است. بررسی صورت جریان وجوه نقد شرکت‌های بازار سرمایه نشان از آن دارد که طی سه سال گذشته بیش از ۱۴۰۰میلیارد ریال از نقدینگی شرکت‌ها تحت عنوان مالیات‌پردرآمد به سازمان امور مالیاتی کشور پرداخت شده است. قابل‌توجه اینکه برخلاف سیر نزولی مالیات بر درآمد، پرداخت مالیات بر درآمد طی سه سال مورد بررسی، صعودی بوده است؛ به طوری‌که در سال ۱۳۹۱، میزان مالیات بر درآمد پرداختی شرکت‌های فعال در بازار سرمایه ۳۵۰۹۵۰ میلیارد ریال بوده، در سال ۱۳۹۲ با رشد ۴۴درصدی به ۵۱۰۰۸۰ میلیارد ریال رسیده و در سال ۱۳۹۳ نیز با رشد ۱درصدی به بیش از ۵۷۰۰۶۷ میلیارد ریال رسیده است. در این میان شرکت‌های فعال در صنایع فرآورده‌های نفتی (پالایشگاه)، بانکداری و فلزات اساسی نقش پررنگ‌تری در تحقق درآمدهای مالیاتی کشور داشته‌اند.

ارز +	قیمت(هزار)	تغییر
دلار آمریکا	۳۶۴۳	۲-
یورو	۳۹۴۸	-
پوند	۵۲۸۰	-
درهم	۹۴۸	-
طلا و سکه	قیمت	تغییر
طرح جدید	۹۱۰۰۰۰	۴۵۰۰-
طرح قدیم	۹۰۸۰۰۰	۴۰۰۰-
نیم	۴۶۸۰۰۰	-
ربع	۲۵۸۰۰۰	-
گرمی	۱۷۰۰۰۰	-
گرم ۱۸ عیار	۹۴۵۵۰	-
اونس + (دلار)	۱۰۵۶	۱۴-

عنوان شاخص	۴ آذر	۱۱ آذر	تغییر
کل	۶۲۳۳۶۶	۶۲۶۴۷۷	۸۶۰۹-
شاخص قیمت	۲۴۴۷۲۴	۲۴۳۹۳۶	۳۳۸۸-
شاخص کل(معدله)	۹۷۷۴۳	۹۷۴۹۶	۲۴۰۷-
شاخص قیمت(معدله)	۸۳۱۳۶	۸۲۹۰۹	۲۲۰۷-
آرگداشاو	۶۹۲۲۶۶	۶۸۹۳۷۲	۲۸۹۴-
۵۰ شرکت بزرگ	۲۵۵۵۲	۲۵۴۹۳	۵۹-